

Ekim, 2010 Sayı: 08

I. Çin'de Gelişmeler

o Ekonomi

o Enflasyon ve Para Politikası

o Yatırımlar

II. Çin Dış Ülkelerle İlişkileri

o ABD ile ilişkiler

o AB ile ilişkiler

o Diğer Ülkelerle İlişkiler

o Türkiye ile ilişkiler

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler Ekonomi

Çin'de nüfus sayımı başladı

Dünyanın en kalabalık ülkesi olan Çin'de nüfus sayımı başladı.

Çin, nüfus sayımı çerçevesinde büyük şehirlere yapılan göçü de ilk kez belirlemiş olacak. Ülkede altıncısı yapılan nüfus sayımı çerçevesinde ülkede bulunan yabancılar, Hong Kong, Makau ve Tayvan ana karayla birlikte sayılacak.

Sayımda altı milyon kişi her evi tek tek ziyaret ederek, doğru sayıya ulaşmaya çalışacak. Çin'de 2000 yılının verilerine göre, resmi olarak 1 milyar 295 milyon kişi yaşıyor. Ancak ülkede önce yapılan seçimlerde ülkenin diğer eyaletlerinden büyük şehirlere en az altı aylığına çalışmaya gelen işçilerin sayılmaması, yasa dışı iç göçler ve kayıtsız yaşayanlar nedeniyle çok sağlıklı bir neticeye ulaşılamamıştı.

Çin, bu nedenle ilk kez vatandaşlarının nerede oturduğuna ve nereye kayıtlı olduğuna bakmaksızın 1 Kasımdan itibaren nerede olduğunu dikkate alarak, herkesi sayacak.

Yetkililer, bu sayede ülke genelinde özellikle büyük şehirlerdeki demografik yapıyı tahminlerden rakamlara dönecek. Çin'de genelinde yıllardır özellikle ticaretin yoğun olduğu bölgelerdeki nüfus, sadece o bölgelere kayıtlı insanlara göre belirlendiği için kesin bir sonuç elde edilemiyordu.

Yapılan son sayımla, özellikle Çin'in iç ve batı kesimlerinden büyük göçlerin yaşandığı doğu kesimindeki nüfus ortaya konulacak. Görevlilerin, kapı kapı dolaşarak insanların iş, eğitim, sosyal

sigorta, cinsiyet, konut ve gelir durumlarının da sorulacağı sayım sonucunda, kayıtlı olmadan farklı bölgelerde çalışan kaçak işçilerde izlenebilecek.

Yetkililer, bu sayede ülkede tek çocuk politikasına uymayan ve kayıtsız olarak çocuk sahibi olan ailelerin de tespit edileceğini ve bu ailelere ceza verileceğini belirtti.

Çin'de son on yıldır nüfusun ne kadar büyüdüğüne dair kesin bir veri bulunmuyor. Uzmanlar, ülke nüfusunun her yıl yüzde bir büyüme gösterse bile on yıl içerisinde 130 milyona ulaşarak son on yılda neredeyse ABD nüfusunun yarısı kadar büyüme gösterdiğini düşünüyor.

Yetkililer, nisan ayı sonunda ülke genelindeki rakamların açıklanacağını söyledi. (1)

3. Çeyrekte Çin Ekonomisi

2010'un 3. Çeyreğinde GDP geçen yılın aynı dönemine kıyasla 9.6 oranında yavaşladı.

Çin İstatistik Bürosu'ndan yapılan açıklamaya göre, ekonomide görülen yavaşlamaya rağmen Çin ekonomisinin momentumunun halen güçlü olduğu vurgulandı. Büro sözcüsü Sheng Laiyun, Çin ekonomisinin yılın ilk 9 ayında %10.6 büyüdüğünü (4.04 trilyon USD) bu rakamın bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %2.5 artış gösterdiğini söyledi.

İspanyol Bankası BBVA Asya Pasifik Baştemsilcisi Çin ekonomisinin yumuşak bir iniş dönemine girdiğini, ancak ekonomide aşırı ısınma riskinin halen devam ettiğini, önümüzdeki

dönemde özellikle kredilerdeki artış ve artan emlak fiyatları konusunda sıkı bir para politikasının uygulanabileceğini söyledi.

Barclay Capital Başekonomisti Chang Jian'e göre de yılın dördüncü çeyreğinde yıllık büyümenin yüzde 9 civarında gerçekleşeceğini tahmin ettiklerini belirterek, bu yıl Çin ekonomisinin 10.1, 2011'de ise 9 oranında büyüme kaydetmesi beklediklerini dile getirdi. 2011 yılında yaşanabilecek belirsizliklerin emlak piyasasından beklendiği belirtiliyor. Emlak fiyatları hızla düşebilir ve yatırımcıları olumsuz yönde etkileyebilir görüşleri hakim. Chang 12. 5 yıllık plan kapsamında 2011'de güçlü bir tüketici market ile ilgili gerekli politikaların geliştirilmesinin ekonomideki dengeyi sağlayacağına da belirtti. (2)

Çin Hükümeti Mali Geliri

Bu yılın 3. çeyreğinde Çin mali geliri 1152.064 milyar yuan artışla (%22.4) 6303.9 milyar yuan'e ulaştı. Eylül ayında mali gelir geçen yıla kıyasla 21.1 oranında artış göstermiş ve 628.719 milyar yuan olmuştur. Ekonomik iyileşme, vergi endeksindeki hızlı artış, CPI'daki artış, geçen yıl uygulanan petrol vergi reformu ve tütün ürünlerindeki tüketim vergilerindeki artışı mali gelirlerdeki yükselişin nedenleri arasında sayılıyor. (3)

Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Geçtiğimiz Eylül ayında TÜFE fiyatları iki yılın en yüksek seviyesine ulaştı. Bu durumda hükümet daha sıkı bir para politikası uygulamaya gidebilir.

Eylül ayında TÜFE %3.6 olarak seyretti. Uzmanlara göre, endeksin Ekim ayında 4'e Kasım ayında ise düşüşe geçmesi bekleniyor.

Eylül ayı Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) ise, yılın 3. Çeyreğinde üretim mallarında 5.5 bazda artış göstermiştir. Ham madde, yakıt ve enerji alım fiyatlarında da %9.8'lik artış kaydedilmiştir. (4)

Çin Merkez Bankası Faiz Yükseltti

Çin Merkez Bankası, 19 Ekim'de yaptığı açıklamada 20 Ekim 2010 tarihinden itibaren faiz oranlarının 25 baz puan artırıldığını açıkladı. Açıklamaya göre, bir yıllık mevduat faiz oranı 25 baz arttırılarak yüzde 2, 25'ten 2,5'e yükseltildi. Kredi faiz oranı ise yine 25 bazda yükselterek yüzde 5.31'den 5.56'ya çıkardı.

Çin en son hızla artan enflasyonu dizginlemek için 2007'nin Aralık ayında faiz oranlarını arttırmıştı. 34 aydan sonra Çin yine enflasyonu önlemek için faiz arttırımına gitti. (5)

Dış Ticaret

Çin Dış Ticaret açığı Eylül ayında azaldı. Rakam son 5 ayın en az ticaret açığını gösteriyor.

Ticaret açığı Ağustos ayında açıklanan 20.03 milyar USD'lik rakamdan Eylül ayında 16.88 milyar USD'ye geriledi.

Bu rakam Çin'in yuan'in değerini dolara karşı 6.6693 olarak belirlemesinin ardından geldiği belirtiliyor.

Çin ihracatı Eylül ayında 25.1 oranında artarak 144.99 USD olarak gerçekleşti. İthalatında ise, geçen yılın aynı

dönemine kıyasla % 24.1 oranında rekor artış göstererek 128.11 milyar USD'ye ulaşmıştır

Ancak ticaret açığındaki bu azalmanın yuan üzerindeki küresel baskıları azaltmayacağı yönünde. (6)

Yatırımlar

General Electric, Çin'e 2 milyar dolar yatırım yapacak

1000 kişiye istihdam sağlayacak General Electric, 1.5 milyar doları da Çinli kamu kuruluşları ile ortaklıkları fonlamak için kullanacak.

General Electric 2012 yılına kadar Çin'de 2012 araştırma-geliştirme alanına 2 milyar dolar yatırım yapmayı planladığını bildirdi.

Kuruluş CEO'su Jeff Immelt, "Ar-GE faaliyetlerini geliştirmek için 500 milyon dolar yatırım yapacağız. Bu yatırımla 1000 kişiye yeni istihdam sağlanacak. 1.5 milyar doları da Çinli kamu kuruluşları ile ortaklıkları fonlamak için kullanacağız" dedi

Immelt ayrıca, "Çin havacılık, enerji, ulaşım, finans ve sağlık sektörlerinde dünyanın en hızlı gelişen ülkesi olduğunu da sözlerine ekledi.

Şirket Çin'in 6 farklı şehrinde R&D merkezi kurmayı planlamakta. Chengdu, Shenyang ve Xi'an öncelikli bölgeler olacak. (7)

Çin'e gerçekleşen Direk Yabancı Yatırımlar (FDI)

İstatistiklere göre, 2010'un ilk üç çeyreğinde toplam 19,209 adet yeni yabancı işletmeye onay verilmiştir. Kullanılan yabancı sermaye tutarı 74.34 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Geçen yıla kıyasla %16.58 oranında artış kaydedilmiştir.

Eylül ayında lisans verilen yabancı şirket sayısı 2,488 olarak kaydedilmiştir. Toplam yatırım 8.348 milyar USD olmuştur.

Eylül Ayında Çin'e doğrudan yatırım gerçekleştiren ülkeler/bölgeler:

Hongkong, Makao, Tayvan, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya, Güney Kore gibi 10 Asya ülkesinden toplam 15,381 adet yabancı şirket Çin'e yatırım gerçekleştirmiştir. %21.49'luk artış kaydedilmiştir. Toplam sermaye 61.585 milyar USD olmuştur.

ABD'nin Eylül ayında Çin'e gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlar: 1,155 şirket toplam 2,77 milyar USD sermaye ile yatırım gerçekleştirmişlerdir. Geçen yılın aynı dönemine 4.21'lik artış kaydedilmiştir.

AB ülkelerinin gerçekleştirdiği doğrudan yatırımlar: Toplam 1,192 şirket %15.02'lik artışla toplam 5.063 milyar USD'lik sermaye ile Çin'e yatırım gerçekleştirmiştir. (8)

Çin Ticaret Bakanlığı Çin'in FDI tutarının 11. 5 yıllık Plan döneminde (2006-2010) geçtiğimiz beş yıla kıyasla 1.5 oranında artış göstererek 420 milyar USD'ye ulaşması beklendiğini açıkladı

Yapılan açıklamada, Yabancı şirketlerin Çin'de refah ve istihdam yaratan en önemli kanallardan biri haline geldiği belirtildi. Vergi gelirlerinin %22'si ve ihracat gelirlerinin %55'inin Çin'de yatırımı olan yabancı şirketler tarafından gerçekleştirildiği, aynı

zamanda bu şirketlerin 45 milyon istihdam yarattığı da açıklaması yapıldı. (9)

Çin yurtdışı yatırımları

Çin İstatistik Bürosu'ndan alınan verilere göre, bu yılın üçüncü çeyreğinde Çin'in reel sektörde gerçekleştirdiği dış yatırımları yüzde 10.4 oranında artış kaydederek 36.27 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Çinli yerel şirketler 2,426 yabancı şirket ve 118 ülke ve bölgede yatırım gerçekleştirmişlerdir. (10)

II. Çin'in Dış Ülkelerle İlişkileri

AB ile ilişkiler

Çin Başbakanı Wen Jiabao 2 Ekim tarihinde Atina'da Yunanistan Başbakanı Yorgo Papandreu'la bir araya geldi.

İkili ilişkiler, Çin-Avrupa Birliği (AB) ilişkileri ve küresel sorunlarda fikir alışverişinde bulunarak birçok konuda görüş birliğine varan iki başbakan, Çin ile Yunanistan arasındaki kapsamlı stratejik ortaklık ilişkilerini yoğunlaştırmayı amaçlayan bir ortak bildiri yayınladı.

Wen Jiabao görüşmede, kamu borcu kriziyle karşı karşıya bulunan Yunanistan'ın zor bir dönemden geçtiğini ve Çin'in Yunanistan'la birlikte çeşitli meydan okumalarla mücadele ederek iki ülke arasındaki kapsamlı stratejik ortaklık ilişkilerinin gelişmesini hızlandırmaya hazır olduğunu söyledi.

Wen Jiabao ikili işbirliğinin karşılıklı yarara dayalı olarak genişletilmesi için beş öneride bulundu. Bu öneriler şunlar:

Birincisi, deniz taşımacılığının miktarının artırılması;

İkincisi, ekonomide birbirini bütünüleyici nitelikteki avantajlardan yararlanarak ikili ekonomik ve ticari ilişkilerin dengeli ve sürekli olarak gelişmesinin hızlandırılması;

Üçüncüsü, Çin işletmelerinin Yunanistan'a yatırım yapmalarının teşvik edilmesi, Yunanistan işletmelerinin de Çin piyasasına girmelerinin sağlanması;

Dördüncüsü, kültürel temasların yoğunlaştırılması;

Beşincisi, aralarında Birleşmiş Milletler'in de bulunduğu uluslararası örgütlerde eşgüdüm sağlanması ve uluslararası finans sistemindeki reform sürecinin hızlandırılması için birlikte çaba harcanması.

Wen Jiabao'nun önerilerine tamamen katıldığını belirten Yunanistan Başbakanı Yorgo Papandreu, yaptığı konuşmada, Yunanistan'ın Çin'le el ele vererek iki ülke arasındaki kapsamlı stratejik ortaklık ilişkilerini yeni bir düzeye çıkarmaya hazır olduğunu ifade etti. Papandreu ayrıca, AB'nin "Çin'e tam piyasa ekonomisi uygulayan ülke" statüsü tanımasını destekleyen Yunanistan'ın, AB'nce Çin'e uygulanan silah ambargosunun kaldırılması gerektiği görüşünü savunduğunu vurguladı.

İki lider görüşmeden sonra, iki ülke arasında ekonomi ve kültür gibi alanlarda işbirliği yapılmasını öngören belgelerin imza törenine katılarak birlikte basın toplantısı yaptı. (11)

Çin İtalya ile ilişkileri derinleştiriyor

İtalya Cumhurbaşkanı Giorgio Napolitano Çin Cumhurbaşkanı Hu

Jintao'nun davetlisi olarak Ekim 25 tarihinde Çin'i ziyaret etti.

Ekim ayında Çin Başbakanı Wen Jiabao İtalya'ya resmi bir ziyaret düzenlemiş, ziyaret esnasında iki taraf kültür, bilim ve teknoloji, çevre koruma projeleri vb gibi alanlarda işbirliği için 17 adet dökümana imza atmıştı.

Ayrıca iki ülke arasında imzalanan "Ekonomik İlişkileri Derinleştirmek için 3 Yıllık Eylem Planı"nı kapsamında 2015 yılında iki ülke ticaret hacminin 80 milyar USD'ye ulaşması hedefleniyor.

Çin İtalya Ticaret Hacmi 2009; 31.3 milyar USD

2010 ilk çeyreğinde iki ülke ticari ilişkileri geçen yılın aynı dönemine kıyasla %34 artış gösterdi. (12)

Çin ve Almanya Başbakanları görüştü

Çin Başbakanı Wen Jiabao ve Almanya Başbakanı Angela Merkel dün (5 Ekim) Berlin yakınlarındaki Meseberg Sarayı'nda bir araya geldi. İkili görüşmenin ardından bir ortak basın açıklaması yayımlandı.

Açıklamada, iki başbakanın ikili ilişkilerdeki gelişmeleri olumlu değerlendirerek makro ekonomi politikalarında eşgüdüm sağlanması, ticaret ve yatırım korumacılığıyla mücadele gibi konularda fikir birliği sağladıkları belirtildi. Açıklamaya göre iki başbakan, stratejik diyalog, hukuk devletleri arası diyalog ve insan haklarıyla ilgili diyalog gibi görüşme mekanizmalarının iki ülke arasındaki stratejik ortaklık ilişkileri için büyük önem taşıdığı görüşünde birleştiler.

İki taraf, diyalogları yoğunlaştırmak ve karşılıklı yarara dayalı işbirliğini güçlendirmek suretiyle Çin-Avrupa ekonomik ilişkilerini geliştirmeye hazır

olduklarını ifade ettiler. Almanya AB'nin Çin'e 'tam piyasa ekonomisi uygulayan ülke' statüsü tanınmasına destek verirken, Çin de bu konuda AB'le diyalogu güçlendirecek.

İki lider, küresel finans krizinden ders çıkarılarak ekonominin toparlanmasının hızlandırılması gerektiği konusunda da fikir birliği sağladılar. İki başbakan ayrıca "ortak fakat farklı sorumluluk" ilkesini yinelediler ve birbirlerinin iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını takdirle karşıladıklarını belirterek gerek Çin'in gerekse AB'nin Cancun Konferansı'nda ilerleme kaydedilmesi için çaba harcaması gerektiğini dile getirdiler.

Merkel ayrıca Wen Jiabao'ya 2011 yılında Çin'le Almanya'da yapılacak ilk hükümetler arası görüşmeye eşbaşkanlık yapması önerisini de ilettiler. (13)

Wen Jiabao, Avro Bölgesi'nin Troykasıyla bir araya geldi

Çin Başbakanı Wen Jiabao 5 Ekim tarihinde Brüksel'de Avro Grubu Başkanı ve Lüksemburg Başbakanı Jean Claude Juncker, Avrupa Merkez Bankası Başkanı Jean Cladue Trichet ve Avrupa Birliği Komisyonu'nun ekonomi ve para politikasından sorumlu üyesi Olli Rehn ile bir araya geldi.

Başbakan Wen Jiabao görüşmede, dünya ekonomisinin yavaş şekilde canlanmasına rağmen, birçok belirsiz unsurun varlığını sürdürdüğüne dikkat çekerek, Çin ve Avrupa'nın politik eşgüdümü güçlendirip, krizle birlikte mücadele etmesi gerektiğini belirtti.

AB'nin Çin'in en büyük ticaret ortağı ve Çin'in de AB'nin önemli ihracat pazarlarından biri olduğunu hatırlatan Wen Jiabao, iki tarafın stratejik açıdan hareket ederek aralarındaki ilişkileri

sağlıklı şekilde geliştirmesi gerektiğini vurguladı. Wen Jiabao, Çin'in AB'den ithalatı artırıp, ikili ticaretin daha dengeli şekilde gelişmesini sağlamaya çalışacağını dile getirdi.

Wen Jiabao, Çin'in Renminbi'nin kur oluşum mekanizmasındaki reformu hızlandırarak, kurun esnekliğini arttırdığını söyledi. Wen Jiabao, AB'nin Renminbi'nin kuru sorununa gerçekçi ve adaletli şekilde bakması gerektiğini, çünkü bunun hem AB, hem de Çin'in çıkarına, ayrıca dünya ekonomisine de yararlı olduğunu kaydetti.

Görüşmede bulunan Avrupalı yetkililer, Çin'in uluslararası finans kriziyle mücadeleye yaptığı önemli katkıları olumlu değerlendirerek, Çin'in avronun ve avro bölgesinin gelişmesine sağladığı desteklere teşekkür ettiler. Avrupa ve Çin'in iyi ortak ve iyi dost olduğuna işaret eden yetkililer, ticari korumacılığa ve para savaşına karşı çıktıklarını, eşit diyalogla karşılıklı anlayışın artırılmasını ve anlaşmazlıkların müzakere yoluyla çözülmesini desteklediklerini dile getirdiler. (14)

Amerika ile ilişkiler

Çinli Başbakan Yardımcısı Wang Qishan AB Maliye Bakanı Geithner ile görüştü.

Görüşmede para birimi konusuna odaklanan iki taraf, ticari dengesizlikleri azaltmak için para birimlerinin değerlerinin karşılıklı düşük tutulması savaşından uzak durularak, marketin belirlediği kur değişim sistemi uygulanması gerektiğinde hem fikir oldular. Ekonomisi yükselmekte olan ülkeler ABD'nin ticari dengesizliklerini azaltmak için doların değerini düşürme politikası uyguladığını dile getirmekte. (15)

Çin, ABD'nin yüksek teknoloji ürünlerinin Çin'e ihracını kolaylaştırmasını bekliyor

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ma Zhaoxu, ABD'nin yüksek teknoloji ürünlerinin Çin'e ihracını kolaylaştırmasının Çin ve ABD'nin ortak çıkarlarına uygun olduğunu belirtti.

Ma Zhaoxu, 12 Ekim tarihinde düzenlenen basın toplantısında, bu konudaki haberlerin Çin'i yakından ilgilendirdiğini, ABD'nin yüksek teknoloji ürünlerinin Çin'e ihracına uyguladığı sınırlamaları gevşetmek için önlem almayı sürdürmesini istediklerini kaydetti.

ABD Başkanı Barack Obama, kısa süre önce Temsilciler Meclisi ve Senato liderlerine gönderdiği mektupta, C-130 tipi büyük nakliye uçaklarının Çin'e ihraç edilmesine yeniden izin verileceğini açıklamıştı.(16)

Diğer Ülkelerle ilişkiler

Çin ile Afrika arasındaki ticaret hacminin 1 trilyon doları aşması bekleniyor

2010 yılında Çin ile Afrika ülkeleri arasındaki ticaret hacminin 1 trilyon ABD Doları'nı aşması bekleniyor.

Çin Ticaret Bakanlığı tarafından 3 Ekim'de açıklanan veriler, bu yılın ilk yarısında Çin ile Afrika arasındaki ticaret hacminin geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 65 oranında arttığını ve 61 milyar 200 milyon ABD Doları'na ulaştığını gösteriyor. Buna göre, bu yılın sonunda ticaret hacmi 1 trilyon dolar sınırını aşmış olacak.

Çin Ticaret Bakanlığı'nın açıklamasında, küresel finans krizinin etkisiyle Çin ile Afrika arasındaki ticaretin hacminde düşüş görüldüğüne dikkat çekilerek, bu nedenle Çin'in 1 Temmuz gününden itibaren en az kalkınmış 26 Afrika ülkesinin mallarına gümrük muafiyeti uygulamaya başladığı kaydedildi. Çin'in ayrıca Çin işletmelerinin Afrika'ya yatırım yapmalarını teşvik ettiği ifade edilen açıklamada, şu anda 1600 Çin işletmesinin Afrika'da tarım, madencilik, imalat ve altyapı tesisleri gibi alanlarda yatırım yaptığına işaret edildi. (17)

Türkiye ile İlişkiler

"Çin yatırım sanayi bölgesi kurmayı arzuluyoruz"

Çin Başbakanı Ven Ciabao ile Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Türk ve Çinli işadamlarıyla bir araya geldi.

Çin Başbakanı Ven Ciabao "Biz de İstanbul veya başka yerde Çin yatırım, sanayi bölgesi kurmayı arzuluyoruz" dedi.

Çin Başbakanı Ven Ciabao ile Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) organizasyonuyla Conrad Otel'de Türk ve Çinli işadamlarıyla bir araya geldi.

Ciabao, işadamlarının konuşmalarını dinleyerek, her konuşmacının ardından söz aldı. Ciabao, ikili ticaret hacminin 2015 yılında 50 milyar dolara çıkarılması hedefinin gerçekleştirilebilir olduğunu belirterek, "İki ülke potansiyelini birlikte yeni pazarlara doğru genişletebilirse, bu rakamı daha da artırabiliriz" dedi.

Altyapı yatırımları yapabileceklerini, bununla beraber santral, telekom alanlarında işbirliği yapılabileceğini dile getiren Ciabao, "Açık bir dille şunu belirtmek istiyorum. Bütün bu iki taraflı birlikte yapılacak projelere, Çin'den

finansal destek sağlanacaktır" diye konuştu.

Ciabao, finansal sektörde de işbirliği yapılabileceğine değinirken, biran önce iki ülke arasında swap anlaşması yapmaya çalışacaklarını, ikili ticarete mutlaka kendi para birimlerini kullanma konusundaki süreci hızlandıracaklarını, iki ülkenin bankaları ve finans kurumlarının diğer ülkede şube açma çabalarına destek vereceklerini bildirdi. Sanayi bölgesi oluşturma konusunu Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile görüştiklerini belirten Ciabao, "Biz de İstanbul veya başka yerde Çin yatırım, sanayi bölgesi kurmayı arzuluyoruz. Aynı zamanda Türk tarafının da Sincan bölgesinde bir sanayi bölgesi kurmasını da memnuniyetle karşılayacağız" dedi. Ciabao, yenilenebilir enerji konusunda işbirliği yapılabileceğini, birlikte fabrika da kurulabileceğini ifade ederek, otomotiv alanına yatırım olanağının araştırılacağını, bunu olumlu değerlendirdiklerini söyledi.

İki ülke işadamlarının karşılıklı olarak yatırım yapmaları için vize, pazara girme konularında daha uygun ortam yaratılması gerektiğini dile getiren Ciabao, Türkiye'den tahvil satın alma konusunun görüşüldüğünü, Çin Merkez Bankasının tahvil alacağını kaydetti.

Ven Ciabao, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Türkiye ile Çin arasında büyük bir işbirliği potansiyeli var. Türk işadamlarının Çin'de yatırım yapmaları sürecinde hükümet olarak, hukuk tarafında sizi destekleyecek ve sizi koruyacağız. Sizin için daha çok fırsat yaratmayı umuyoruz. Siz de Çinli işadamlarıyla ilişkiler kurabilirsiniz."

Çağlayan, ay sonunda Çin'e gidecek Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, konuşmasında, iki ülke arasındaki ticaretin 2015 yılında 50 milyar dolara çıkarılması hedefi doğrultusunda çok yoğun çalışacaklarını ifade ederek, "Yükümüz ağır ama aramızda ciddi manada işbirliği yapacak ve geliştirecek

anlayış ve Başbakanların desteği var" dedi.

Türkiye ile Çin arasındaki ticaretin dengeli olması konusunda iki ülke Başbakanının kendilerini uyardığını kaydeden Çağlayan, dün imzalanan protokol ve anlaşmalara ilişkin bilgi verdi ve dün akşam Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Chen Deming ile bir araya geldiklerinde, Türkiye'de Çinli firmaların hangi sektörlerde iş yapabileceğini de konuştuklarını söyledi.

Zafer Çağlayan, bu ay sonunda işadamlarıyla beraber Çin'e gideceğini sözlerine ekledi.

"Bank of China'nın Türkiye'de şube açmasına ihtiyaç duyuyoruz"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB olarak Çin'in ekonomik gelişmesini çok yakından takip ettiklerini ifade ederek, 2010'da Çin ve Türkiye'nin dünyanın en hızlı büyüyen iki ülkesi konumunda olduğunu hatırlattı.

Bu gelişmelerin, iki ülkenin ticaret ve yatırıma da yansıdığına değinen Hisarcıklioğlu, son 10 yılda ikili ticaretin 5 kattan fazla artmasının memnuniyet verici olduğunu söyledi.

Hisarcıklioğlu, Türk özel sektörü olarak bu ticaret hacminin daha dengeli ve adil olmasını istediklerini belirterek, "Özellikle karşılıklı yatırımların artırılması açısından Türkiye'nin, Çin Eximbank'ı tarafından sunulan imkanlardan daha fazla yararlandırılmasını istiyoruz. Karşılıklı iki ülkenin finans hareketlerinin kolaylaştırılması açısından Bank of China'nın muhakkak Türkiye'de bir şube açmasına ihtiyaç duyuyoruz" diye konuştu.

Çin'in batısında sürdürdüğü kalkınma hamlesi ve üretim üssü yapma çerçevesinde bu ürünlerin Batıya transferine nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda çalışma yaptıklarını dile getiren Hisarcıklioğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bu özellikle tarihi İpek Yolunun yeniden canlandırılması projesidir. Demiryolu bunlardan biri tanesidir. Zaten bununla ilgili olarak hükümetimizle beraber çalışıyorsunuz. Bir önemli husus daha var ki, o da karayolu taşımacılığıdır. Çin'de üretilen malların Batıya sevki, hammaddenin Batıdan Çin'e sevkinde Türkiye'nin güzergah olarak kullanılması kilometre olarak ve süre olarak avantajlar sağlıyor. Özellikle bu çerçevede Çin'de üretilen malların hızla Batıya sevkinde en avantajlı yol Türkiye üzerinden geçecek yoldur. Bu çerçevede yürüttüğümüz proje, Sayın Çin Büyükelçisine teslim edilmiştir. Bu konuda desteğinizi istemekteyiz. 2012'de Türkiye'de Çin yılı. Bu konuda özel sektör olarak bize düşeni yapacağız."

Hisarcıklioğlu, çok yakın zamanda Şangay'daki ofislerini açacaklarını bildirdi.

İhracat beklentisi büyük olan sektörler

İhracat beklentisi büyük olan sektörler Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi ise Çin Yuanı ve TL ile ticaretin doğru olacağına inandıklarını, son aylarda özellikle iki ülke para birimlerinin değer kazandığını söyledi.

Büyükekşi, ikili ticaretin dengeli olmasının önemine işaret ederek, "Özellikle makine ve aksamları, madencilik, demir ve demir dışı metal ve kimyevi maddeler sektöründe Çin'e yönelik ihracatta büyük beklentilerimiz var" dedi.

Türk şirketlerin fikri mülkiyet haklarının ihlaliyle ilgili sıkıntıları bulunduğunu kaydeden Büyükekşi, bu konuda yapılacak düzenlemelerin beklendiğini belirtti.

Büyükekşi, ticaretin daha da gelişmesinin önündeki en büyük engelin, iki ülkenin birbirine daha rahat ulaşamaması olduğunu dile getirerek, "Şu anda Şangay ve Pekin'e haftada 10 sefer uçuyoruz. Quanzo'yu da bunun içine katıp haftada 20 sefer yapılması

için Sayın Başbakanımızın desteğini istiyoruz" diye konuştu.

Çinli şirketlerin ihracatı da düşünerek, Türkiye'de yatırım yapıp, Türkiye'nin özellikle AB'ye gümrüksüz mal satımı konusundaki avantajlarını kullanmasını istediklerini ifade eden Büyükekeşi, böylece üçüncü ülkelerde çok daha büyük başarılarla imza atılabileceğini söyledi.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesi Ali Kibar

DEİK Asya Pasifik İş Konseyleri Başkanı ve Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Yönetim Kurulu Üyesi Ali Kibar ise Türk Lirası ile yuan bazındaki ticaret hacminin imkan dahiline alınmasını, iş dünyasının memnuniyetle karşıladığını, finansman sektörüne verilecek destekle bunun hızlandırılmasının iş dünyasında heyecana sebep olacağını belirtti.

Kibar, Türkiye ile Çin arasında en hızlı devreye alınması gereken belki Türkiye'deki Çin aktivitelerinin miktarını artırması yönünde bir durum oluşturur" şeklinde konuştu.

Kibar, Şangay Metal Borsasının uluslararası piyasalara taşınmayı düşündüğü takdirde, Türkiye'nin metal piyasasına yönelik bu aktivite için bölgede bir merkez olabileceği önerisini sundu.

"Yenilenebilir enerjide işbirliği yapılabilir"

FIBA Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Hüsnü Özyeğin, iki ülkenin yenilenebilir enerji konusunda geniş işbirliği yapabileceğine işaret ederek, asıl yapılması gerekenin, Çin'deki Goldway, Sunway gibi firmaların Türkiye'ye gelmesi, Türk girişimcilerle ortak rüzgar enerjisi santralı yaparak, bunu hem Türkiye'de satmak, hem de çevre ülkelere ihraç eder konuma gelmek olduğunu söyledi.

Özyeğin, Türkiye'nin güneş enerjisi potansiyeline dikkat çekerek, Çin'in

dünyadaki güneş enerjisi panellerinin önemli kısmını ürettiğine atıfla,

"Panelleri de Türkiye'de beraber üretebiliriz" dedi.

Türk tahvillerinin iyi getiri sağladığını, dünyadaki yatırımcıların Türk tahvilleri aldığını vurgulayan Özyeğin, iki ülke arası ziyaretlerde işadamları için vize sürelerinin artırılması ve karşılıklı çalışma izinlerinin daha az bürokratik olmasının, yatırımları ve ilişkileri güçlendireceğini söyledi.

Anadolu Ajansı ve TRT ile Çin basınının alındığı toplantıya, aralarında Arzuhan Doğan Yalçındağ, Rona Yırcalı, Ahmet Çalık'ın da bulunduğu işadamları katıldı.

Çin'le ticarete yeni dönem

Türkiye ile Çin arasında ticaretin Türk Lirası ve Yuan ile yapılması kararlaştırıldı.

Türkiye ile Çin arasında ticaretin Türk Lirası ve Yuan ile yapılması kararlaştırıldı.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, ve Ven Ciabao görüşmelerin ardından ortak basın toplantısı düzenledi. Erdoğan, basın toplantısında, "Çin Halk Cumhuriyeti ile ikili dış ticaret hacmine baktığımızda, 17 milyar dolar gibi bir dış ticaret hacmine sahibiz. Bugün aramızda bir takvim belirledik, bu takvime göre, 2015 yılına kadar, bu ticaret hacmini 50 milyar dolara çıkaralım dedik ve ikinci bir etabı da 2020 yılına kadar koyduk, 2020 yılında da bu ticaret hacmini 100 milyar dolara ulaştıralım dedik" diye konuştu.

Erdoğan, Çin'le ticari ilişkileri Türk Lirası ve Yuan bazında yürütmek için mutabık kalındığını açıkladı.

8 anlaşma imzalandı

Öte yandan Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Wen Jiabo'nun Türkiye'ye gerçekleştirdiği resmi ziyaret çerçevesinde, iki ülke arasında ticaret, kültür ve ulaştırma konularında 8 anlaşma imzalandı.

Söz konusu anlaşmalar, Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ile Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Wen Jiabo'nun Başbakan Merkez Binada ortaklaşa gerçekleştirdiği basın açıklaması öncesinde imzalandı.

Bu çerçevede, iki ülke Hükümetlerarası İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Derinleştirilmesine İlişkin Anlaşma, İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğine İlişkin Orta ve Uzun Dönem Gelişim Planı İçin Ortak Çalışma Başlatılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası, Üçüncü Ülkelerde Altyapı İnşası ve Teknik Danışmanlık Hizmetlerinde İşbirliğini Artırmaya İlişkin Mutabakat Muhtırası ile Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni İpek Yolu Bağlantısı Hakkında Ortak Çalışma Grubu Oluşturulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan ile Çin Ticaret Bakanı Chen Deming arasında imzalandı.

Türkiye ile Çin Arasında 2010-2013 Yılları İçin Kültürel Değişim ve İşbirliği Uygulama Planına, Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ile Çin Kültür Bakanı Cai Wu imza koydu.

Ulaştırma Bakanlığı ile Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojisi Bakanlığı Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası, iki ülke ulaştırma bakanlıkları arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanlarında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası ve Hükümetlerarası Demiryolu İşbirliği Anlaşmasına da Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım ile Çin

Dışişleri Bakanı Yang Jiechi arasında imzalandı. (18)

Çin gözde yatırımcı , Türkiye büyük yatırım merkezi

TÜRK Sanayicileri ve İşadamları Derneği ' nin (TÜSİAD) düzenlediği " Çin ' e en yakın Avrupa Ülkesi Türkiye " Forumu kapsamında Türk ve Çinli işadamları Şanghay ' da bir araya geldi . Çinli işadamlarının Türkiye ' de yapabileceği yatırımların tartışıldığı forumda iki ülkenin ticari ilişkilerinin gelişimi de masaya yatırıldı . TÜSİAD International Yönetim Kurulu Üyesi ve Başkan Yardımcısı Aykut Eken , burada yaptığı konuşmada , Şanghay ' ın Çin ' in ekonomik açıdan kalbi olduğunu vurgulayarak , karşılıklı yapılan bu ziyaretlerin ekonomik ilişkilerin artırılmasına büyük katkı sağlayacağını kaydetti . Forumda konuşan Şanghay Başkonsolosu Murat Ülkü ise Türkiye ' nin küresel mali krizde kredi notu artan nadir ülkelerden olduğunu belirterek , Çin için büyük bir pazar olduğuna işaret etti . Türkiye ' nin Çinli yatırımcılar için doğru bir yatırım alanı olduğunu vurgulayan Ülkü , Çin Başbakanı Vm Ciaobo ' nun Türkiye ziyaretinin ardından ilişkilerin stratejik düzeye taşındığını hatırlattı . Ülkü , yapılan anlaşmaların ardından anlaşmaların içinin doldurulmasına iş çevrelerinin büyük katkısı olacağını ifade ederek , Çin ' in son dönemde önemli bir yatırıma , Türkiye ' nin de büyük bir yatırım merkezi olduğunu ifade etti . Şanghay Sanayi ve Ticaret Federasyonu Başkan Yardımcısı Lü Şaoşin de , Türkiye ' nin gelişmekte olan bir ülke olduğunun altını çizerek , Çinli işadamlarının Türkiye ' de yatırım yapmak için birçok imkan bulabileceğini söyledi. (19)

TL ve Dolar karşısındaki Çin Yuan
RMB kuru (11.10. 2010) (20)

TL	4.69643
USD	6.64085

Kaynaklar

1. http://www.dunya.com/cinde-nufus-sayimi-basladi_104888_haber.html
2. China Daily, 22 October
3. http://www.tianjinwe.com/business/hgjj/201010/t20101015_2093643.html
4. http://www.stats.gov.cn/was40/gjtjj_nodate_detail.jsp?channelid=75004&record=38
5. <http://business.sohu.com/20101020/n276039895.shtml>
6. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201010/20101007206547.html>
Renmin Ribao, 14 October
7. <http://gb.cri.cn/>
http://www.dunya.com/general-electric-cine-2-milyar-dolar-yatirim-yapacak_105654_haber.html
8. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201010/20101007207455.html>
9. <http://www.caijing.com.cn/2010-11-08/110562108.html>
10. <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201010/20101007206547.html>
11. <http://turkish.cri.cn/781/2010/10/03/1s128668.htm>
12. Renmin Ribao, 25 October
13. <http://turkish.cri.cn/781/2010/10/06/141s128715.htm>
14. <http://turkish.cri.cn/781/2010/10/06/1s128708.htm>
15. China Daily, 25 October
16. <http://cri.cn>
17. <http://turkish.cri.cn/781/2010/10/03/1s128673.htm>
18. http://www.dunya.com/cin-yatirim-sanayi-bolgesi-kurmayi-arzuluyoruz_102698_haber.html
19. <http://www.ajanspress.com.tr/newslichter/Viewer/Press/NewsViewer.aspx?r=MQ%3d%3d&id=MTQwODM3NTA%3d&s=MTU3Ng%3d%3d&b=MjMxNTQ5&t=MQ%3d%3d&all=MTQwODM3NTA%3d>
20. <http://www.xe.com/ucc/>

